ЕНЕРГОАТОМ ENERGOATOM ЧИСТА ЕНЕРГІЯ МАЙБУТНЬОГО

Енергетик

ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКА АЕС НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ»

Інформаційний вісник. Випуск 8, 29 лютого 2024 року

МИ РАЗОМ!

Працівники ПАЕС продовжують підтримувати ЗСУ

Цього разу бійцям 46-ї окремої аеромобільної бригади передали обладнання для ремонту військової техніки. У рамках благодійної акції «Допомога захисникам України» їм вручили валізи-візки для інструментів, ударні гайковерти, електронний тестер для діагностики форсунок, мультиметр, гідравлічний прес, компресор, набір засобів для ручного розширення труб та супутникову систему Starlink. Усі пристрої обійшлися у суму понад 124 тисячі гривень. Крім технічних засобів, військовим передали одяг та взуття.

Армійці служать у спеціалізованому ремонтному батальйоні на Донеччині. Кажуть, без їхньої допомоги не обходиться жодне бойове завдання наших захисників із залученням техніки.

«Кожен день у нас напружений, адже автомобілів, що потребують відновлення, вистачає. Ремонтувати доводиться як старі машини, так і нові іноземні. Техніку, яку врятувати не вдається, ми використовуємо як «донорів» для інших», - пояснює військовослужбовець ЗСУ з позивним «Француз».

Завдання спеціалізованих ремонтних бригад - максимально швидко відновити робочий стан озброєння та військової техніки. Тому нерідко вони виїжджають безпосередньо в район дислокації підрозділів та ремонтують в польових умовах.

«Ми не скаржимося на забезпечення, бо отримуємо нові машини. Також є у нас і трофейні екземпляри. Іноді ми й самі купуємо запчастини або цілі автомобілі. Це війна, й інтенсивність бойових дій зростає, тому нам постійно потрібні інструменти та техніка», - розповідає військовий з позивним «Сідой».

Під час зустрічі з атомниками бійці поділилися світлинами своїх пухнастих улюбленців з передової, з гордістю зазначивши, що у кожного є свій котик, про якого він дбає. Захисники неймовірні - рятують не тільки життя людей, а й тварин, які проживають на нашій землі.

Світлана КОСТЕНЮК
Фото авторки

Інформація про радіаційний стан на промисловому майданчику, в санітарно-захисній зоні та в зоні спостереження філії «ВП ПАЕС» станом на:

На 26 лютого 2024 року			На 24 лютого 2024 року		
Потужність еквівалентної дози, мкЗв/годину			Викиди в атмосферу, % від ліміту викиду		
Промисловий майданчик	Санітарно-захисна зона	Зона спостереження	Інертні радіоактивні гази	Довго існуючі радіонукліди	Радіойод
0,10	0,09	0,09	0,119	0,016	0,002

МИ РАЗОМ!

Допомога не має вихідних

У неділю теж треба займатися добрим ділом. Працівники Південноукраїнського енергокомплексу передали бійцям військової частини А4548, які зараз воюють на Херсонському напрямку, набір корисних речей. Це безкаркасні ноші, тактичні куртки, берці, медичні рукавички – усього по два комплекти. Також воїни отримали п'ять маскувальних комбінезонів. А найголовніше – це три квадрокоптери загальною вартістю 240 тисяч гривень.

Юрій АФАНАСЕНКО
Фото автора

Про благодійність у цифрах і фактах

Майже 8 мільйонів гривень інвестували атомники в Перемогу за два останні місяці. Про результати продуктивної роботи за січень-лютий говорили на розширеному засіданні комісії з розподілу допомоги ЗСУ.

Прозорість і звітність – ключові принципи роботи масштабного станційного проєкту «Допомога захисникам України». Звіт про фінансову діяльність за останні два місяці представив голова координаційної групи Валерій Кичак на розширеному засіданні комісії з розподілу допомоги. Учасниками заходу, окрім складу комісії та тих, хто залучений до реалізації такої ініціативи, стали представники профактиву. «Останній раз ми з вами збиралися 19 грудня. Пройшло рівно два місяці. За цей період було придбано й передано допомоги на загальну суму 7 717,6 тисяч гривень», – акцентував начальник відділу соціального розвитку філії «ВП ПАЕС» Валерій Кичак.

З них левову частку – трохи менше 7-ми мільйонів, спрямували 23-ом військовим формуванням. Потреби закрили в найпріоритетнішому: від сучасних дронів і портативних радіоелектронних засобів до пошукових прожекторів і планшетів. Амуніція обійшлася благодійникам у 760 тисяч гривень. Нею вже забезпечили 116 військовослужбовців. Це переважно мобілізовані працівники та члени сімей персоналу підприємства, які нині боронять Україну. Форму та тактичне обладнання надали також 6 медикиням ЗСУ. Ведеться активно й робота з відновлення пошкоджених квадрокоптерів. «Ми вже відремонтували 111 квадрокоптерів із 141 пошкодженого. Зараз Євген Мітченко закінчує збирати перший FPV-дрон. Якщо новенький безпілотник в залежності від системи управління коштує 20-25 тисяч гривень, зібраний власноруч нам обійдеться у два рази дешевше», – розповів Валерій Кичак.

Наразі на благодійному рахунку є залишок у 2 мільйони гривень. Загалом з початку війни туди надійшло понад 71 мільйон. Враховуючи інтенсивність бойових дій та збільшення кількості запитів від військових частин про допомогу, було ухвалено спільне рішення – перерахувати одноденний заробіток працівників філії за лютий на підтримку Збройних Сил України. «Усі ви слідкуєте за ситуацією на фронті. Допомагати треба. Від обсягів закупівель буде залежати перебіг бойових дій. На жаль, ми не можемо задовольнити всі запити, які надходять. Намагаємося придбавати найпріоритетніше», – підкреслив генеральний директор філії «ВП ПАЕС» Ігор Половович.

До слова, наразі захищають територіальну цілісність України 210 працівників підприємства. З них дві жінки у статусі військовослужбовиць. Засідання підсумували одноголосним рішенням продовжувати акцію і забезпечувати надійний тил для наших бійців.

Валентина ГЕРАСИМЕНКО
Фото Віталій Герасименко

ПРАЦЮЄ УКРЯТ

Атомна академія ПАЕС: перший крок до роботи в ядерній галузі

Активісти Южноукраїнського осередку Українського ядерного товариства продовжують розвивати профорієнтаційний проєкт «Атомна академія ПАЕС», націлений на популяризацію актуальних професій в енергетичній сфері, залучення майбутніх випускників до вступу у профільні виші, формування позитивного іміджу Південноукраїнської АЕС та ядерної галузі в цілому. Днями у межах проєкту вони провели черговий захід - «Як працює АЕС?», де в ігровому форматі розповіли та продемонстрували важливі технологічні процеси на підприємстві.

Атомну академію ПАЕС почали реалізовувати майже рік тому, проєкт орієнтований на учнів 7-12 класів. За час існування до нього вже долучились понад 150 дітей, і кількість охочих взяти участь зростає, адже це цікаво, інтерактивно і пізнавально.

«Наше завдання - сформувати «атомний» резерв, зацікавити майбутніх випускників і розповісти їм, наскільки перспективною є ядерна галузь. В команді УкрЯТ є представники різних цехів і підрозділів АЕС, тож кожен намагається додати у профорієнтаційний проєкт «Атомна академія ПАЕС» щось своє», - підкреслив активіст осередку ГО УкрЯТ в м.Южноукраїнськ Віталій Хоменко.

«Як працює АЕС?» - перше зі змагань навчального циклу у рамках Атомної академії ПАЕС. Воно орієнтовано на семикласників, які тільки почали вивчати фізику та хімію. Замість нудних розповідей на заході для ліцеїстів проводять пізнавальні презентації та захопливі ігри. Організатори заходу змогли згуртувати й привернути увагу дітей, розповісти їм цікаві факти про атомну енергетику та роботу АЕС, а також простими словами пояснити технологічно складні речі.

“Кожна з цих ігор є інтерпретацією реальних технологічних процесів на атомній станції – «Будівництво АЕС», «Монтаж трубопроводів», «Завантаження ядерного палива», «Крути турбіну» та «Підключення до енергосистеми». Усі реквізити для проведення заходу наші активісти майстрували власноруч”, - зазначила голова осередку ГО УкрЯТ в м.Южноукраїнськ Олена Вторая.

Члени команди-переможниці та призери отримали цінні подарунки. Решта учасників заходу теж не залишились без презентів на згадку. Усі отримали авторський зошит з цікавими фактами про атомну енергетику, а також «накопичувач кроків» - картку, в якій будуть позначати свій прогрес в «Атомній академії ПАЕС».

До кінця навчального року представники Южноукраїнського осередку «Українське ядерне товариство» хочуть провести ще один пізнавальний захід – «Я – інженер» і цього разу охопити всі навчальні заклади міста. За словами організаторів, змагання будуть спрямовані на розвиток технічного мислення, вміння аналізувати, приймати максимально ефективні рішення. Автори проєкту спойлерять, що на заході буде як завжди цікаво, драйвово та пізнавально.

Анастасія ЧАБАНЮК

СПРАВИ МІСЬКІ

І знову про тарифи

Досить часто буває, що теми для публікацій підказують дописувачі в соціальних мережах. От і зараз порушили питання щодо підняття тарифу для комунального підприємства «Теплопостачання та водоканалізаційне господарство» (КП ТВКГ) на послуги водо- та теплопостачання й водовідведення, які надає філія «ВП «Південноукраїнська АЕС» АТ «НАЕК «Енергоатом». Для більшості мешканців міста-супутника питання болюче, особливо в реаліях сьогодення. Проте, щоб хоч трохи розібратися в непростих тарифних лабіринтах, давайте разом з'ясуємо: чи міг насправді виробник послуг і надалі надавати їх за ціною, нижчою від собівартості, і як популісти ледь не зірвали опалювальний сезон в Южноукраїнську, а громада ледь не стала їхнім заручником.

Як (не)підіймали тариф

Тарифи на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, які надає міському водоканалу атомна станція, були ухвалені Южноукраїнським виконавчим комітетом наприкінці 2023 року – 19 грудня, а на теплопостачання – в січні 2024-го (про нього мова піде нижче). Першим рішенням підняли вартість послуг, які надає АЕС, другим - на послуги КП ТВКГ. Так, ви можете заперечити, нагадавши про чинний мораторій на підвищення тарифів на комунальні послуги під час війни, але зазначимо, що для населення нові тарифи діятимуть лише через 6 місяців після припинення воєнного стану, й стягувати з мешканців міста різницю в тарифах між датами ухвалення рішення та введення їх у дію не будуть. Принаймні так прописано в законі й про це говорилося на засіданні членів виконавчого комітету під час розгляду пропозицій з цього питання. І не вірити їм у нас немає підстав.

Попередні тарифи Південноукраїнської АЕС на послуги водопостачання та водовідведення рішенням виконавчого комітету були встановлені в грудні 2022 року. Термін дії цього рішення сплив 31 грудня 2023-го, тому й постало питання: підіймати тариф чи залишити чинний?

Звісно за цей період відбулись зміни, які не залежали від ПАЕС, але мали вплив на розмір собівартості послуг, що надаються місту. Мова, зокрема, про збільшення вартості електричної енергії на 67,6% та коагулянтів (наприклад, хлору, ціна якого зросла на 85,1%). Спитаєте, до чого тут хлор? Пояснюємо. АЕС здійснює підготовку питної води на власних водоочисних спорудах, а також механічне та біологічне очищення стічних вод на очисних спорудах господарсько-побутової каналізації. КП ТВКГ виконує лише транспортування тепла, води та стоків. Тобто не має на балансі власних споруд для виробництва тепла та водопідготовки. Підприємство також не здійснює очищення стоків. Усю цю роботу виконує атомна станція. Збитки АЕС від надання вищезгаданих послуг за 2023 рік склали 32,5 мільйона гривень за обома видами господарської діяльності. Зокрема, водопостачання – 19 мільйонів, водовідведення – 13,5 мільйона. Як вважаєте, шановні читачі, чи може дозволити собі вправний господар продавати вам хліб за 20 копійок, якщо його собівартість становить, наприклад, 30 копійок? Як швидко він зачинить свою крамницю? А атомна станція, яка, до речі, є єдиним постачальником послуг з водопостачання та водовідведення, має обов'язки перед державою та не може дозволити собі збиткову діяльність.

Повертаючись до прийнятих тарифів на водопостачання та водовідведення, слід зазначити, що управлінням економічного розвитку міськради було проведено моніторинг вартості цих послуг. За його результатами стало відомо, що ухвалений тариф, запропонований Південноукраїнською АЕС з урахуванням пропозицій виконкому щодо оптимізації витрат, є найнижчим серед міст-супутників. Для южноукраїнців через пів року після завершення воєнного стану холодна вода для населення обходитиметься в 33 гривні 90 копійок за метр кубічний (була 26,68 грн), водовідведення – в 47 гривень 58 копійок за метр кубічний (32,29 грн). Компенсацію різниці в тарифах взяв на себе міський бюджет, а згодом влада намагатиметься пом'якшити адаптацію до нових розцінок. До речі, скористатися пільгами на комунальні послуги соціально незахищені верстви населення можуть уже зараз. Держава надає субсидії, а в місті діє програма «Турбота», якою передбачається надання матеріальної допомоги. Мешканцям міста, які не підпадають під державні субсидії чи пільги, варто теж звернутися до управління соціального захисту населення.

Наприкінці січня 2024 року рішенням виконавчого комітету Южноукраїнської міської ради було також встановлено новий тариф на постачання теплової енергії, яку Південноукраїнська АЕС надає КП ТВКГ. Він становить 137,48 грн за 1 Гкал (без ПДВ) і діятиме з 1 лютого по 30 вересня 2024 року. На тому ж засіданні виконком рішенням № 3 встановив тариф для бюджетних установ, релігійних організацій та інших споживачів, яким надає послуги комунальне підприємство. Для населення тариф залишився незмінним.

Цього року шлях атомної станції до підвищення тарифу на постачання теплової енергії теж був тернистим. Востаннє питання про перегляд вартості цієї послуги порушили на одному з засідань виконавчого комітету в жовтні 2023 року. АЕС було надано розрахунки, в яких передбачалося збільшити тариф на 15% - з 129,02 грн до 148,31 грн за Гкал. Сюди врахували, зокрема, середню зарплатню, витрати на матеріали та запасні частини, які за період дії попереднього тарифу, звичайно, значно зросли.

І знову фахівцями виконавчого комітету було ретельно перевірено всі цифри та запропоновано тариф на постачання теплової енергії, яку надає ВП ПАЕС, збільшити лише на 6,6% від попереднього. Тобто, як писали вище, встановити в розмірі 137 гривень 48 копійок за Гкал (без ПДВ). Управлінням економічного розвитку міськради так само проведено моніторинг тарифів на постачання теплової енергії, що діють у містах-супутниках. Результати були озвучені на засіданні виконкому в жовтні 2023 року. Зокрема зазначалося, що в місті Вараш (Рівненська АЕС) з 1 жовтня 2023 року тариф на послуги з теплопостачання, що надає АЕС, встановлено для всіх груп споживачів у розмірі 147,86 грн за Гкал (без ПДВ). У рішенні виконавчого комітету Вараської міської ради прописано, що для населення «протягом дії воєнного стану в Україні та шести місяців після місяця, в якому воєнний стан буде припинено або скасовано», застосовуватиметься тариф, встановлений 2021 року. У Нетішині (Хмельницька АЕС) новий тариф у розмірі 359,50 грн за Гкал (без ПДВ) прийнято в липні 2023 році. У рішенні виконкому Нетішинської міської ради теж зазначено, що на період дії воєнного стану та протягом шести місяців після припинення його дії, чинним вважатиметься тариф, запроваджений 2021 року. Тож южноукраїнські фахівці дійшли висновку, що тариф, який пропонує встановити ПАЕС з урахуванням пропозицій виконавчого комітету, є найнижчим серед міст-супутників атомних станцій і для населення також діятиме після закінчення війни. Принаймні остання пропозиція звучала в обговореннях.

Напевно, на тому б і зійшлися, але під час розгляду питання на перший план вийшли популісти. Мовляв, «в період війни для населення підіймати тарифи не можна, а для інших споживачів можна», «після війни тарифи для населення все одно значно зростуть, але підіймати не можна» і, мовляв, най атомна станція перестане докучати виконкому своїми забаганками. І лише один член виконавчого комітету висловив тоді думку, що просто не підіймати тариф не можна, бо це одразу дасть можливість АЕС, згідно з законодавством, звернутися до суду. Мовляв, бюджет міста «втратить ще 4 мільйони гривень». Але не дослухались, тариф на послуги теплопостачання, які надає АЕС, у жовтні не підняли, але принаймні хоч продовжили, уникнувши ситуації неможливості постачання від АЕС тепла взагалі в опалювальний період жовтень-грудня 2023 року. Не підвищили їх тоді й для КП ТВКГ.

Слід сказати, що, починаючи ще з 2016 року, популісти при міській владі, перевищуючи посадові повноваження, використовуючи необґрунтовану маніпулятивну інформацію, порушуючи закони України, принципи моралі та етики, зривали перегляд тарифів надавача соціально важливих послуг.

Про катастрофічну ситуацію щодо збиткової діяльності в частині надання послуг водо- та теплопостачання й водовідведення ПАЕС неодноразово надсилала листи на адресу міської влади з проханням посприяти розв'язанню проблеми. І після нульової реакції від останньої, врешті-решт, аби уникнути покарання за завдання державі збитків, змушена була подавати до суду, що призвело до матеріальних втрат громади. За результатами розгляду судових справ за спричинення збитків Південноукраїнська АЕС уже виграла справ на 10 мільйонів гривень компенсації, ще 11 мільйонів нині розглядаються в судах. Повторимо, це втрати місцевого бюджету, і діє АЕС у рамках закону.

Навмисне перешкоджання роботі з підвищення вартості послуг, що надає місту атомна станція, фактично вело до того, що послуга з постачання теплової енергії, водозабезпечення та водовідведення могла бути не сформована та не реалізована. І це не забаганка атомної станції через намагання збагатитися на населенні, якщо ви так могли подумати, це – вимога часу та закону. Тепер скажіть, чи варто було затягувати з вирішенням цього щемливого та непопулярного для людей питання, щоб завдати бюджету міста ще більших збитків, у той час, коли підтримка соціально вразливих мешканців міста чітко прописана та надається з того ж бюджету? Напевно, ні. А чи варто в цьому аспекті протягом багатьох років дискредитувати державне підприємство? Відповідь також очевидна.

Борги

Тепер щодо діяльності міського водоканалу, який також потерпав від «зважених» рішень і невдалого господарювання.

Ще до великої війни, починаючи з квітня 2018 року, щорічно ТВКГ порушувало перед виконкомом – регулятором тарифів – питання про перегляд розміру тарифів до економічно обґрунтованих. Розрахунки перевірялись відповідним департаментом Южноукраїнської міської ради й виносились на розгляд виконавчого комітету, який щоразу ставив жирну крапку на цій темі. Просто не набиралось достатньої кількості голосів. От і добре, скажете ви, які молодці. Але така популістська позиція деяких членів виконкому фактично призвела комунальне підприємство до фінансової кризи, надвеликих боргів перед АЕС і, власне, загрози припинення його господарської діяльності. На жаль, окремі члени виконкому не ставлять своїм завданням розв'язувати проблеми КП, а використовують його виключно для з'ясування стосунків з опонентами.

Через недбалість і недалекоглядні рішення, зневажання норм законів в умовах воєнного часу ПАЕС стояла на межі припинення цього виду діяльності через збитковість, а мешканці міста стали б заручниками ситуації, коли ті, хто виробляє та доставляє до споживача продукт, залежать від людей, які плекають свої політичні амбіції, перебуваючи на посадах органів місцевого самоврядування. Напевно, важко «завалити» роботу цілого комунального підприємства, але їм це вдалось. Як-то кажуть, немає нічого неможливого.

Слід зазначити, що на певних етапах співпраці атомної станції з міською владою все ж таки було досягнуто домовленостей щодо зменшення заборгованості, а саме - поетапно погашати борги протягом 15 років. Проте, всупереч цьому, в січні 2023 року ПАЕС від Южноукраїнської міської ради отримала письмову відмову виступати з активною позицією інвестора та гарантувати виконання плану санації з метою ліквідації ТВКГ у справі банкрутства комунального підприємства. Ще одна ілюстрація реальної вартості домовленостей з боку тодішніх місцевих управлінців. І лише завдяки чіткій позиції та послідовній роботі команди Південноукраїнської АЕС, міський водоканал сьогодні не ліквідований в процесі банкрутства, а перебуває в стадії санації. Його оздоровлюють після «фахових» керманичів. Бо ПАЕС насамперед прагне зберегти чинну систему водопостачання, водовідведення та опалення міста.

Післямова

Підсумовуючи наведені факти, напевно, можна сказати, що службова недбалість деяких посадових осіб виконавчих органів Южноукраїнської міської ради за всі роки врешті призвела до спричинення збитків не лише державі та її підприємству, а й міському бюджету. Знаючи наперед суму та порядок стягнення завданих втрат, руйнівну та деструктивну діяльність все одно не припиняли.

І наостанок, 23 січня 2024 року виконавчий комітет Южноукраїнської міської ради реєструє рішення під № 1 про визначення механізму поступового приведення тарифів для населення на послуги з централізованого водо- та теплопостачання, водовідведення, постачання гарячої води, встановлених на території ЮМТГ, до рівня економічно обґрунтованої собівартості після закінчення мораторію на підвищення тарифів. Мета – не допустити соціальної напруги серед мешканців міста у воєнний і післявоєнний період. Серед цілей також створення умов для соціального захисту громади. Цим документом міська влада декларує, що протягом першого року, який настає після закінчення мораторію на підвищення тарифів та періоду відтермінування їх введення в дію, збільшення тарифів для населення Южноукраїнської міської територіальної громади не може перевищувати відсоток збільшення прожиткового мінімуму для працездатних осіб, який буде встановлено на законодавчому рівні.

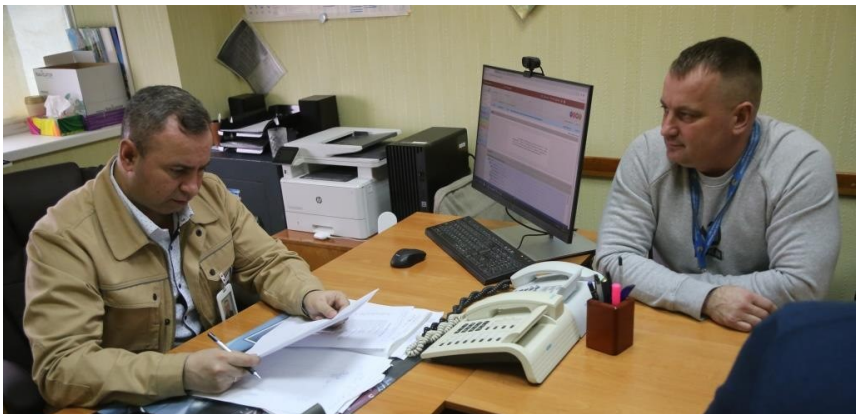
У разі, якщо протягом року прожитковий мінімум збільшуватиметься декілька разів, то й тарифи для населення підійматимуться відповідно. Водночас малозахищені верстви населення громади отримуватимуть матеріальну допомогу з бюджету міста. З нього також відшкодовуватимуть різницю між встановленими та економічно обґрунтованими тарифами для населення. Тож бачимо, що тема тарифів і соціальної справедливості вийшла на новий рівень. Ключовим моментом є те, що вони в рамках чинного законодавства приводяться до економічно обґрунтованих без додаткового навантаження на мешканців Южноукраїнська.

Катерина ІВАНОВА

ЮВІЛЕЙ

Відділу ядерної безпеки ПАЕС - 40 років!

40 років підрозділу – 40 тисяч на допомогу військовим. Такою ініціативою колектив відділу ядерної безпеки Південноукраїнської АЕС відзначив свій ювілей. Кошти спрямували на виготовлення антидронової рушниці.

У лютому відділ ядерної безпеки (ВЯБ) філії «ВП ПАЕС» відзначив 40 років з дня створення. Гарний привід розповісти про досягнення, плани на майбутнє. Проте не зараз, коли триває війна. Інформація надто чутлива, адже ядерне паливо – надважлива частина для експлуатації АЕС. Вимоги до закритої інформації щодо поводження з ядерним паливом стали більш жорсткі. Тому без деталей і лише давно відомі факти.

«Відділ ядерної безпеки займається всіма питаннями поводження з ядерним паливом: від початку планування його виготовлення і до відправлення на довготривале зберігання до спеціалізованого сховища. Колектив почав своє існування ще до того, як на майданчику з'явилось ядерне паливо, а вже відділ був сформований у 1984 році, - розповідає начальник ВЯБ Сергій Повод. – Припинити своє існування він зможе лише тоді, коли з майданчика буде вивезена остання паливна збірка».

Одне з найбільших досягнень, яким варто пишатись, до того ж воно державного рівня - реалізація проєкту з диверсифікації ядерного палива для українських АЕС. Проєкт був започаткований чверть століття тому. Південноукраїнська АЕС стала пілотним майданчиком. У серпні 2005 року до активної зони реактора енергоблока №3 було завантажено 6 тепловиділяючих збірок виробництва компанії «Westinghouse». У 2018-му третій енергоблок ПАЕС став першим в Україні, що працює виключно на паливі альтернативного виробника. Проєкт був успішним і набув поширення на інші енергоблоки атомних електростанцій країни. Зараз усі повною мірою усвідомили, наскільки правильним і далекоглядним було те рішення. Працівникам відділу довелось провести величезну роботу. Адже бути першим не лише складно, а й відповідально.

40-річна історія сповнена цікавих фактів, доленосних рішень, трудових перемог. А ще колектив славиться легендарними особистостями. «Георгій Распопін, Наталя Шумкова, Лариса Істоміна – ці імена вписані в історію не лише Південноукраїнської АЕС, Енергоатома, Міненерго, а й світової атомної енергетики», - зазначає начальник відділу. Пишається він і нинішніми колегами. За сумлінну працю, високий професіоналізм з нагоди свята кращі з них були нагороджені грамотами та подяками.

«Ми підтримуємо традиції, заохочуємо ініціативи», – розповідає начальник лабораторії Володимир Дмитраш. Він працює у відділі 33 роки. Каже, визначальною рисою колективу завжди були люди: освічені, відповідальні, небайдужі. Такою є й нинішня молодь: перспективна, талановита, з гарною освітою. Один з таких – інженер Ігор Тітімець. Обожнює свою роботу, постійно вдосконалюється у професії, паралельно займається науковою діяльністю, неодноразовий призер і переможець конкурсів наукових доповідей.

«По суті, доповіді на конкурсах безпосередньо стосувались моєї роботи. Одна - використаного ядерного палива, інша пов'язана з аналізом безпеки вузла свіжого ядерного палива. Будь-яка діяльність може бути вдосконалена, зокрема й та, якою займаємось ми. Вважаю, якщо я знаю як це зробити та можу обґрунтувати - треба діяти. Можливо, колись ці ідеї будуть втілені в життя, а пропозиції запроваджені у роботу» - ділиться думками молодий інженер Ігор Тітімець.

За ініціативи молодих колег у відділі ядерної безпеки вирішили відсвяткувати ювілей нетривіально: 40 років підрозділу – 40 тисяч на допомогу військовим. Це мала бути адресна допомога підрозділу, де воюють знайомі працівників. Начальник лабораторії Ігор Жестков каже, що колектив сприйняв цю ідею дуже позитивно. «Банка» почала наповнюватись так швидко, що за декілька днів сума навіть перевищила заявлену і склала 45 тисяч гривень. Зібрані кошти перерахували на виготовлення антидронової рушниці. Подібні екземпляри вже на фронті, допомагають нашим бійцям знешкоджувати ворожі дрони. Виготовляють прилади члени спільноти «PayaloUA», яку започаткував колишній працівник ПАЕС. Його послідовники, зокрема й інженер з розрахунків та режимів відділу ядерної безпеки Володимир Даниленко, продовжують справу, збирають павербанки, виготовляють скиди, організовують збір коштів для потреб ЗСУ.

Працівники відділу ядерної безпеки як ніхто розуміють, яку загрозу несе порушення правил, норм і стандартів ядерної безпеки. Воєнні дії поблизу атомних об'єктів, захоплення АЕС – це відвертий ядерний тероризм. З ним необхідно боротись усіма можливими способами. Тож працівники ВЯБ ПАЕС закликають доєднатись до їхньої ініціативи й інші підрозділи підприємства – святкувати ювілеї додатковими зборами коштів для ЗСУ. Спільна мета об'єднує колектив, а кожен донат наближає Перемогу!

Олена РЕЗНИК
Фото
Світлана Костенюк

КУЛЬТУРНА ПОДІЯ

Пам’ятати й жити далі

23 лютого 2023 року Людмила Тарба втратила на війні свого колишнього чоловіка Юрія Тарбу, працівника ПАЕС. Рік по тому жінка згадує про їхні щасливі миті, його бойовий шлях та непоправну втрату. До річниці загибелі захисника Людмила організовує першу фотовиставку - присвяту робіт самого Героя.

Він освідчувався їй у коханні віршованими рядками, які до зустрічі з нею ніколи не писав. Про те, що сказати бракувало духу, занотовував у записник, який для загалу був табу. Людмила познайомилася з Юрієм, коли їй було 16, а йому 17 років. Приглядалися, згодом заприятелювали. Це суто щира дружба, думали обоє. Перервати юнацьке приятелювання першою наважилася вона.

Їхнє кохання на міць життя випробовувало відстанню, подекуди обопільними необачливими вчинками, а згодом і невтримним поривання Юрія служити в армії. Тоді 18-річного хлопця визнали непридатним для проходження військової служби через травму ока, отриману в дитинстві. Та будь-що патріотові хотілося мати досвід армійця. Ще більше національну свідомість розбуркав Євромайдан 2013-го, куди поїхав документувати протестні настрої як фотограф. Коли розпочалися події на Сході країни, приборкати патріотичний запал свого чоловіка Людмила вже не намагалася. «Він хотів туди настільки сильно, що я дивувалася. У нього був товариш Сергій Горобець, який загинув на війні. Коли останній раз Юрій проводжав друга на фронт, я стала свідком їхньої розмови. Мій чоловік сказав йому: “Забери мене туди, я там потрібен”. Я вперше побачила на його очах сльози. Патріотами, ймовірніше, народжуються», – каже Людмила.

У лютому 2015-го року Юрій таки пішов добровольцем у зону АТО. Рівнобіжно вчився воювати й воював. Через рік був демобілізований, а 2017-го знову підписав контракт, за яким служив до січня 2020 року. Коли агресія росії набула масштабного характеру, захисник вступив до лав 80-ої Львівської десантно-штурмової бригади. Незадовго до війни Людмила з Юрієм розлучилися. Вони ще побачаться, але це буде миттєвість. «Настала весна. Пам’ятаю, це був квітень. Юра зателефонував і сказав, щоб я з дітьми вийшла до автовокзалу, бо буде повз проїжджати у колоні військової техніки. Тоді ми бачили його останній раз. Ми встигли лише помахати», – згадує колишня дружина загиблого.

Юрія призначили водієм у складі медбригади. Разом з бойовими медиками він евакуйовував з поля бою поранених бійців. Але міцна воля і твердий характер чоловіка диктували своє. І вже скоро на посаді командира групи боєць із позивним «Матрос» воював у найпекельніших фронтових точках. Зокрема, брав участь у звільненні Харківщини. Багато не розповідав, аби не травмувати рідних. Розлука трансформувала відносини в онлайн-формат. Головне, аби був на зв’язку. 23 лютого 2023 року захисник Юрій Тарба прийняв свій останній бій під Бахмутом. «Він загинув від багатокульового поранення. Одна з куль потрапила в грудну клітку й розірвала армійський жетон, який висів на шиї», – розповідає Людмила. Син загиблого захисника Владислав Тарба ділиться: «У той день наче земля провалилась під ногами. Але я розумів, мені не можна падати духом, тому що я один чоловік у сім’ї».

20-річний син Владислав досі зберігає їхнє з батьком листування. Згадує, малим завжди благав його не йти на війну. У відповідь чув: «Я йду, аби не йшов ти». Каже, тато був принциповим, чесним, а найперше гуманним. «Я порівнював його з іншими. Підлі вчинки були в людей — за батьком ніколи такого не спостерігав. Він був людяним, допоможе ймовірніше комусь, ніж собі», – акцентує син військового.

У листопаді 2023 року Южноукраїнська міська рада присвоїла Юрію Тарбі звання «Почесний громадянин міста», а в грудні того ж року він одержав орден «За мужність» III ступеню. Посмертно.

Юрій працював маневровим диспетчером залізничної станції автотранспортного господарства ПАЕС. Він цінував дружбу й завжди, попри все, вчив її радіти, каже Людмила. Його давнішнім захопленням була фотографія. Якийсь час він навіть був позаштатним фотокором газети «Атомник України». До річниці загибелі чоловіка Людмила вирішила присвятити пам’яті Юрія виставку його фоторобіт, як колись її ніжний лірик присвячував поезію. «Я розумію, що він хотів би, аби я не зупинялася, а йшла далі. Розвивалася, виховувала дітей, жила. Ця фотовиставка – це символічне продовження його життя», – розмірковує жінка.

«Грані творчості життя Юрія Тарби». Так назвала Людмила першу експозицію фотохудожника через багатогранність його натури. Виставка охоплює дев’ять тематичних блоків. Навички фотомистецтва спершу відточував на рідних. Згодом провідним жанром його робіт стало макрофотографування тварин та рослин. Процес знімання був осібним, бо надто вже волелюбним був фотограф. «Його вже немає, але він залишив після себе твори, які стали для нас відкриттям. У його роботах ми бачимо наш край, його душу. Ця виставка приурочена його пам’яті й другій річниці повномасштабного вторгнення росії в Україну», – каже куратор художньої галереї «Гард» Богдан Грицевич. Фотограф Павло Деменський акцентує: «З Юрієм я не був знайомий. Але дослідивши його роботи, можу сказати, що більш за все він вочевидь любив людей і птахів. Автор був дуже романтичний».

Виставку можна побачити в галереї «Гард» ПК «Енергетик». Вона триватиме до 23 березня. Подивіться фотороботи митця – інших автор уже не зніме.

Валентина ГЕРАСИМЕНКО
Фото Руслана Дозорцева

БУДЬТЕ В КУРСІ ПОДІЙ!

Користуйтеся тільки офіційними джерелами інформації про роботу Південноукраїнського енергокомплексу! Відскануйте QR-код, перейдіть за посиланням та підпишіться!

Енергетик
Інформаційний вісник філії «ВП ПАЕС»
Адреса: 55000 Миколаївська обл., м.Южноукраїнськ, бул. Шевченка, 8а, ІЦ “Імпульс”, 2 поверх
Тел.: (05136) 5-76-91
Тел.: (05136) факс 5-94-00
E-mail: smi@sunpp.atom.gov.ua
Відповідальна за випуск Бондаренко О.О.
Наклад 1000 примірників
Виготовлено в друкарні філії «ВП ПАЕС»
Розповсюджується безкоштовно